

15.11.2021

Asia/15

§ 854

V 24.11.2021, Valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. valtuustoaloite selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön Helsingin oma paikallisraha

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anni Salla, suunnittelija, puhelin: 310 37697
anni.salla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Wallgren Thomas Paikallisrahaselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että valtuustolle tuodaan selvitys mahdollisuuksista ottaa käyttöön mm sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhteisöllisyyttä, vastuullista yrittäjyyttä ja ympäristövastuuta palveleva Helsingin oma paikallisraha joko kaupungin toimesta tai muulla tavoin. Aloitteessa esitetään, että valmistelun aikana käydään myös julkista vuoropuhelua tutkijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa ja huomioidaan kotimaisten ja ulkomaiden kuntien kokemuksia paikallisrahan toteuttamisesta.

Paikallisrahasta yleisesti

Paikallisraha (myös paikallisvaluutta) on päätoimisen valuutan rinnalla käytetty vaihtoehtoinen valuutta, joka on sidoksissa tiettyyn maantie-

teelliseen alueeseen. Paikallisraha on yksi vaihtoehtoisen valuutan (myös rinnakkaisvaluutta) muodoista. Uusimmissa paikallisrahajärjestelmissä käytetään lohkoketjuteknologiaa. Lohkoketju on hajautettu tili-kirja, joka säilöö varmennetut tiedot tietokoneiden verkkoon niin kutsutuina lohkoina. Yhtenä paikallisrahan muodoista voidaan pitää myös aikapankkeja, joissa valuuttana toimii käytetty aika. Paikallisrahan tavoitteita ovat tasa-arvoisempi ja kestävämpi yhteiskunta. Sillä sanotaan olevan mahdollisuus demokratisoida palveluita ja organisaatioita, tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä, torjua eriarvoisuutta ja syrjäytymistä sekä tuoda esiin ympäristövaikutuksia. Paikallisrahajärjestelmät ovat usein voittoa tavoittelemattomia.

Valtiolla ja viranomaisilla on katsottu olevan merkittävä rooli vaihtoehtoisten valuuttojen synnyssä ja kehittämisessä tarjoamalla esimerkiksi teknistä, taloudellista ja laillista tukea. Viranomaisten osallistuminen paikallisvaluuttaan voi siis vahvistaa sen vaikutusta, mutta luo kuitenkin riskin tulla yhdistetyksi poliittiseen toimintaan, mikä taas saattaa heikentää kiinnostusta sen käyttöön.

Esimerkkejä kotimaisista paikallisrahakokeiluista

Suomessa on ollut paikallisrahakokeiluja, joista tunnetuimmat lienevät Toholammin ja Sysmän paikallisraha. Sysmän paikallisrahakokeilu toteutettiin vuonna 2018 ja sen jatkosta on käyty keskusteluja, mutta toistaiseksi se ei ole edennyt. Sysmän kunnan kokeilussa kehitettiin Suomen ensimmäinen digitaalinen paikallisvaluutta, joka toimi digitaalisten QR-koodien avulla, joita saattoi myös tulostaa paperille. Referenssinä käytettiin Bristolin ja Lewesin paikallisvaluuttoja. Mukana kokeilussa oli noin 30 paikallista yritystä ja ”sysmiä” kiersi noin 200 000 euron arvosta. Enemmistö näistä oli kunnan maksamia avustuksia yhdistyksille ja tieosuuskunnille.

Hankkeen aikana Sysmään syntyi kaksi uutta yritystä, joista molemmat olivat paikallisrahakokeilun johdosta kirjat Sysmään siirtäneitä. Kunnan yhteisöverokertymän sanotaan siirtojen johdosta lisääntyvän 20 000 euroa vuodessa. Hankekauden aikana ei syntynyt uusia työpaikkoja, jotka voitaisiin nähdä paikallisrahan edistämiksi. Kokeilusta tehdyn selvityksen mukaan paikallisvaluutan käyttöönotossa on erityisen tärkeää huomioida yritysten ja asukkaiden sitouttaminen valuutan käyttöön. Paikallisvaluutta tarvitsevat käyttäjät ja yritykset onnistuakseen. Sysmässä paikallisrahasta tehdyn selvityksen mukaan käyttäjien ja yritysten sitouttaminen paikallisvaluuttaan ei onnistunut riittävän hyvin. Hankkeen aikana haasteiksi todettiin teknologian vaatimat resurssit, vaikeaksi todettu käyttöjärjestelmä sekä yritysten yksipuolisuus.

Toholammin kunnan paikallisraha perustettiin 2008 eikä se ole enää käytössä. "Toho" oli setelin tapainen maksusitoumuspaperi, jonka tuottajana ja myyjänä toimi Toholammin kehitys Oy (kunnan omistama elinkeinoelämän kehitysytio). "Toho" kelpasi maksuvälineenä yrityksissä, jotka olivat mukana toho-järjestelmässä. Tohoja jaettiin myös opiskelustipendeinä ja urheilupalkintoina. Alkuinnostuksen jälkeen tohojen käyttö hiipui.

Esimerkkejä ja kokemuksia kansainvälisistä paikallisrahoista

Maailmanlaajuisesti eri tyyppisiä vaihtoehtoisia valuuttoja löytyy tuhansia. Brixtonissa 2009 perustettu Brixton Pound on sekä setelimuotoinen että elektroninen paikallisvaluutta, josta ollaan kehittämässä lohkoketjupohjaista muotoa. Vaikka valuuttaa vastaanottavia paikallisia yrityksiä on paljon, ne kuitenkin vastaanottavat sitä suhteellisen vähän. Siksi voidaan sanoa, että se ei ole taloudellisesti kovin vaikuttava. Brixton Poundin myötä ei ole myöskään syntynyt uusia yritysten verkostoja tai lyhyempiä tuotantoketjuja, eikä sillä siis ole ollut ekologisia vaikutuksia. Sillä on kuitenkin todettu olevan vahva kulttuurinen vaikutus vahvistaen paikallisidentiteettiä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Se on myös lisännyt tietoisuutta paikallisista yrityksistä ja niiden hyödyntämisen eduista sekä tutustuttanut käyttäjiä uudenlaiseen tapaan ajatella rahasta.

Myös Bristolin Bristol Poundin saavutukset keskittyvät sen tuomaan paikallisidentiteetin sekä sosiaalisten ja yhteisöllisten suhteiden vahvistumiseen. Se voidaan nähdä myös koulutuksellisenä välineenä. Bristol Poundin käytön on todettu keskittyvän koulutettujen ja hyvin toimeentulevien keskuuteen. Suoria taloudellisia tai ekologisia vaikutuksia ei ole todettu. Bristol Poundista ollaan myös kehittämässä uutta pelkästään digitaalista muotoa.

Tilivaluuttana yritysten välillä toimivan Sveitsin WIR –frangin on todettu tuovat taloudellista vakautta valtiollisen valuutan heilahteluissa ja taantumassa. Kun valtion valuutta oli vähissä, pystyivät asukkaat käyttämään WIR-frangeja. Saksan Baijerissa toimiva Chiemgauer-raha on auttanut paikallisia yrityksiä mm. toipumaan koronapandemian vaikutuksista. Yritykset ovat hyödyntäneet myös Chiemgauerin aurinkopaneelialoitetta, mikä on tuonut positiivisia ympäristövaikutuksia. Onnistuneiksi paikallisrahoiksi on arvioitu myös Massachussetsin Berkshiren BerkShire-valuutta, jolla on yli 400 yrityskäyttäjää, sekä Sardiassa toimivaa Sardexia. Sardex koetaan luotettavana maksuvälineenä, jonka kautta yrittäjä varmasti saa maksun. Se on lisännyt luottamusta yrittäjien välillä ja siten sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Se on myös synnyttänyt uusia verkostoja ja tuonut yrittäjille uusia asiakkaita.

Paikallisraha Helsingissä

Vuonna 2018 Aalto-yliopistossa oli kehitteillä lohkoketjuteknologiaan pohjautuva paikallisrahakokeilu, jonka kehittämistyön alustana toimi osuuskunta Arvotakomo. Kokeiluun haettiin rahoitusta Helsingin kaupungin innovaatorahastosta, mutta sitä ei myönnetty. Päätöksen perusteluna oli, että uuden elinkeinoperustan luominen on hankkeessa epävarmaa, sillä hakija ei ole vielä tarkemmin selvittänyt yritysten kiinnostusta paikallisvaluuttaa kohtaan, eikä paikallisvaluutan kokeilun käytännön kohteita ole kartoitettu. Arvioinnin mukaan hanke oli myös suunniteltu toteutettavan tekninen ratkaisu edellä, ja hankkeen rahoituksesta innovaatorahaston rahoituksen jälkeen ei ollut toistaiseksi tietoa. Tämän jälkeen Arvotakomo on pyrkinyt löytämään kokeilulle paikan sekä on keskusteltu kokeiluun osallistuvien yhteisösäännöistä.

Osuuskunnaksi vuonna 2017 organisoitunut Arvotakomo on voittoa tavoittelematon ja tukee taloudelliseen monimuotoisuuteen ja taloudellisesti kestävään kehitykseen tähtäävää toimintaa. Sen rooli on toimia välittävänä tekijänä eri toimijoiden välillä. Arvotakomon tukemat verkostot perustuvat ihmisten väliseen luottamukseen.

Lisäksi Aalto-yliopistossa tutkitaan valuuttojen simuloimiseksi tarvittavan metodologian ymmärtämistä, opettelua ja kehittämistä. Simulaatioilla voidaan korvata osa sosiaalisten innovaatioiden kokeiluista ja saada niistä mahdollisimman tehokkaita. Simulaatiomallien kehittäminen vie runsaasti aikaa, joten rinnakkaiset empiiriset kokeilut ovat tärkeitä. Sosiaalisissa innovaatioissa pienikin edistys voi tuoda merkittävää hyötyä.

Suomessa on toiminut useita paikallisrahaan verrattavia aikapankkeja. Stadin aikapankki on tällä hetkellä toiminnassa oleva aikapankki, joka perustettiin vuonna 2009 nimellä Kumpulän vaihtopiiri. Ideana on palveluiden ja tavaroiden vaihto yhteisöjen jäsenten välillä. Periaatteena on, että kaikkien aika, työ ja avun tarve ovat yhtä arvokkaita, yksi ”tovi” vastaa yhtä tuntia. Stadin aikapankki toimii kansainvälisesti tunnetun Time Banking -idean mukaisesti ja on osa kansainvälistä Community Exchange System -verkostoa (CES). Verkoston verkkotorilla voi käydä kauppaa Suomessa ja eri maissa olevien aikapankkien kanssa. Stadin aikapankilla on yli 4000 jäsentä ja vaihtotapahtumia on ollut yli 15 000.

Vuonna 2021 Stadin aikapankin torille on jätetty noin 15 ilmoitusta, joissa on sekä palveluita että tavaroita. Stadin aikapankin toimintaa ylläpidetään ja kehitetään muun muassa jäsenmaksuina kerättävinä ”toiveina”. Aikapankki kerää myös niin sanottuja yhteisötoveja, joita käytetään sisäisen kehittämistyön lisäksi mukana olevien yhteisöjen tukemiseen. Yhteistoveilla kannetaan laajempaa yhteisvastuuta, minkä an-

siosta voidaan huolehtia myös niistä ihmisistä, joiden mahdollisuudet avun tarjoamiseen ovat vähäiset. Paljon tukea tarvitsevaa yksittäistä jäsentä voidaan tukea aikapankin yhteisötoiveilla, jos hänen on vaikeaa tarjota apuaan ja kerryttää tovejaan.

Ongelmana aikapankkien virallistamisessa on suomalainen verotusjärjestelmä ja periaate työstä maksettavasta verosta. Vuonna 2018 Verohallinto on linjannut aikapankkien veronalaisuutta Talkoo-naapuriapuja vaihtotyön verotus -ohjeessa (4.7.2018). Verohallinnon mukaan pieni- tai muotoinen naapuriapu tai vapaaehtoistyön kaltainen työ ei aiheuta veroseuraamuksia. Tuloverolain mukaan työsuoritusten vaihtaminen toiseen työsuoritukseen on vastikkeellinen tapahtuma, joka aiheuttaa veroseuraamuksia molemmille osapuolille. Korvauksen muodostaminen vertaisavusta muuttaa työn luonnetta verotuksen näkökulmasta ja asettaa myös paikallisrahan käyttöönnotolle haasteita, koska työstä tulisi tällöin maksaa veroa, vaikka vaihdantavälineenä olisi vertaisapu.

Yleinen kehityskulku käteisen rahan käytön vähenemiseen on ohjannut myös käytössä olevia paikallisrahajärjestelmiä, joista monet ovat kehittäneet uutta digi- ja usein myös lohkoketjupohjaista järjestelmää.

Suomessa paikallisrahakokeilujen taustalla on aikapankkitoimintaa lukuun ottamatta toistaiseksi olleet lähinnä kunnat. Ulkomaisissa toiminnassa olevissa esimerkeissä toimijana on usein kansalaistoimintapohjainen non-profit-organisaatio. Paikallisrahajärjestelmät perustuvat usein paikallisten yritysten muodostamaan verkostoon, jossa paikallisvaluuttaa vastaanotetaan, kun taas aikapankkitoiminta perustuu yksilöiden väliseen vaihdantaan.

Osallisuus ja neuvonta -yksikkö järjesti 11.10.2021 keskustelutilaisuuden, jossa kuultiin Arvotakomon, Stadin aikapankin sekä Helsingin kaupunginosayhdistyksen edustajien kokemuksia ja ajatuksia paikallisrahasta. Tilaisuudessa todettiin, että aihe herättää paljon keskustelua ja että paikallisrahan toteutustapoja on monia. Kokeiluissa tulisi huomioida ainakin toteuttajat ja heidän roolinsa, tavoitteet sekä käytännön toteutuksen mahdollinen teknologia.

Yhteenveto

Vertaisavun välineenä paikallisraha voi tukea yhteisöllisyyttä ja kaupunkilaisten hyvinvointia käyttäjiensä kesken. Helsingin kaupungille vapaaehtoistyö on palveluita rikastavaa ja nimenomaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa tekemistä. Paikallisvaluutan liittäminen vapaaehtoistoimintaan sopii kenties paremmin yhdistyksille kuin kaupungin rooliin. Kaupunki pyrkii kohdentamaan palveluitaan niitä tarvitseville, täydentämään palveluaukkoja sekä tuottamaan universaaleja, kaikille saatavilla olevia palveluita. Paikallistalouden tukena paikallisvaluutta voisi

15.11.2021

tukea helsinkiläisiä yrityksiä. Paikallisrahaselvityksen ei voida katsoa merkittävässä määrin tuovan lisäarvoa sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen kaupunkilaisille.

Paikallisrahan mahdollisia negatiivisia puolia on raha- ja maksujärjestelmän monimutkaistuminen useamman rinnakkaisen järjestelmän johdosta. Paikallisraha voi tuoda myös mahdollisia palvelu- tai muita kuluja. Uusi järjestelmä vaatii myös aina uuden opettelua ja käyttäjien määrä voi jäädä pieneksi, jolloin järjestelmän hyödytkin kutistuvat. Rinnakkaisen rahajärjestelmän kehittäminen voi olla myös kallista. Jotkut virtuaalijärjestelmät voivat olla alttiita heilahteluille. Vaihtoehdot rahat voivat mahdollisesti olla myös helposti väärennettävissä. Uusi vaihtoehtoinen valuutta vaatii lisäksi käyttäjiltä kiinnostusta sen käyttöön, jolloin paikallisvaluutan tulisi vastata asukkaiden tarpeita.

Viitaten annettuihin lausuntoihin sekä kotimaisten ja ulkomaisten esimerkkien kokemuksiin ja havaintoihin voidaan todeta, että lähtökohtaisesti aloitteet, joilla aktivoidaan kaupungin roolia paikallisena toimijana, ovat kannatettavia. Helsingin kaupungin koko luo kuitenkin haasteita paikallisvaluutan organisointiin.

Toimivan ja vaikuttavan paikallisrahan perustaminen kuntalähtöisesti vaatisi uusia hallinnollisia resursseja, sekä aiheuttaisi mahdollisesti merkittäviäkin aloitusvaiheen kustannuksia muun muassa tietojärjestelmien perustamisen ja ylläpitämisen osalta. Kotimaiset ja kansainväliset esimerkit nostavat esiin kysymyksen paikallisrahan perustamisen ja ylläpitämisen vaatimista resursseista suhteessa paikallisrahan myötä koituviin sosiaalisiin ja taloudellisiin hyötyihin yksilö- ja yhteisötasolla.

Tässä vaiheessa ei ole kannatettavaa selvittää paikallisrahan käyttöönottoa Helsingin kaupungin toiminnassa. On kuitenkin tärkeää, että Helsingin kaupunki seuraa paikallisrahasta käytävää keskustelua ja osallistuu keskusteluun mahdollisuuksien mukaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveystoimialan lausunnot. Vastaus on näiden lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

15.11.2021

Asia/15

Anni Salla, suunnittelija, puhelin: 310 37697
anni.salla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Wallgren Thomas Paikallisrahaselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 814

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

08.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anni Salla, suunnittelija, puhelin: 310 37697
anni.salla(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.10.2021 § 157

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei ainakaan tässä vaiheessa kannata paikallisrahan käyttöönoton selvittämistä Helsingin kaupungin toiminnassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki seuraa paikallisrahasta käytävää keskustelua ja osallistuu keskusteluun mahdollisuuksien mukaan.

Paikallisrahan ajatusta on sovellettu Suomessa pääasiassa kokeilujen puitteissa, ja toiminta on ollut suhteellisen pienimuotoista. Paikallisrahan ajatusta on sovellettu pitkäjänteisimmin viime vuosikymmenen ajan järjestöjen toimesta aikapankkien avulla, jossa ihmiset ovat voineet tarjota naapuriavun kaltaista apua toisilleen samalla keräten niin sanottuja maksuysiköitä eli 'toveja' työstään. Lisäksi Sysmässä on kokeiltu paikallisvaluuttaa kunnassa kirjoilla olevien yritysten tukemiseksi. Sysmän kokeilussa euroja sai vaihtaa "sysmiksi" ja näillä on voinut ostaa kunnassa toimivien yritysten tuotteita ja palveluita. Kansainvälisesti esimerkkejä paikallisvaluuttojen käytöstä on tuhansia viime vuosikymmeniltä.

Vertaisavun tukena Helsingissä on toiminut Stadin aikapankki vuodesta 2009. Stadin aikapankin toiminta perustuu ihmisten yhteisöllisyyteen ja auttamisen iloon. Auttamisen lisäksi toiminta mahdollistaa oman työn korvauksena saatavat "tovit", joilla voi omaa työpanostaan vastavuoroisesti hyödyntää toisten ihmisten pienimuotoisiin työpanoksiin.

Ongelmana aikapankkien virallistamisessa on suomalainen verotusjärjestelmä ja periaate työstä maksettavasta verosta. Vuonna 2018 Verohallinto on linjannut aikapankkien veronalaisuutta Talkoo-, naapuriapu- ja vaihtotyön verotus -ohjeessa (4.7.2018). Verohallinnon mukaan pienimuotoinen naapuriapu tai vapaaehtoistyön kaltainen työ ei aiheuta veroseuraamuksia. Tuloverolain mukaan työsuoritusten vaihtaminen toiseen työsuoritukseen on vastikkeellinen tapahtuma, joka aiheuttaa veroseuraamuksia molemmille osapuolille. Korvauksen muodostaminen vertaisavusta muuttaa työn luonnetta verotuksen näkökulmasta ja asettaa myös paikallisrahan käyttöönotolle haasteita, koska työstä tulisi tällöin maksaa veroa, vaikka vaihdantavälineenä olisi vertaisapu.

Sysmän kunta sovelsi paikallisrahaa alueensa yrittäjien ja tuotteiden tukemiseen. Sysmän paikallisrahalla "sysmällä" sai ostaa paikallisia palveluita ja tuotteita. Kokeilusta tehdyn selvityksen mukaan paikallisvaluutan käyttöönotossa on erityisen tärkeää huomioida yritysten ja asukkaiden sitouttaminen valuutan käyttöön: paikallisvaluutta tarvitsee sitoutuneet käyttäjät ja yritykset onnistuakseen. Sysmässä paikallisrahasta tehdyn selvityksen mukaan käyttäjien ja yritysten sitouttaminen paikallisvaluuttaan ei onnistunut riittävän hyvin.

Isossa-Britanniassa on luotu Sysmän kunnan tapaan erilaisia paikallisia rahajärjestelmiä tavoitteenaan tukea paikallisia yrityksiä. Bristol Pound on toiminut vuodesta 2012 Bristolin alueen yrittäjiä tukevana valuuttana, samoin Hullin alueen Hull Coin järjestelmässä asukkaat voivat ansaita alennuksia tai muita etuja alueen yrityksiltä vapaaehtoistyöllä tai muulla alueen ja sen ihmisten hyödyksi tehdyllä työllä. Hull Coin järjestelmä perustuu lohkoketjuteknologiaa ja Bristol Pound on siirtymässä sähköiseen paikallisrahajärjestelmään.

Vertaisavun välineenä paikallisraha voi tukea yhteisöllisyyttä ja kaupunkilaisten hyvinvointia käyttäjiensä kesken. Helsingin kaupungille vapaaehtoistyö on palveluita rikastavaa ja nimenomaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa tekemistä. Paikallisvaluutan liittäminen vapaaehtoistoimintaan sopii kenties paremmin yhdistyksille kuin kaupungin rooliin. Kaupunki pyrkii kohdentamaan palveluitaan niitä tarvitseville, täydentämään palveluaukkoja sekä tuottamaan universaaleja, kaikille saatavilla olevia palveluita.

Paikallistalouden tukena paikallisvaluutta voisi tukea helsinkiläisiä yrityksiä. Helsingin kaupungin koko luo haasteita paikallisvaluutan organisointiin ja tuo esille kysymyksiä tukimekanismin hinnasta suhteessa saataviin hyötyihin.

Käsittely

05.10.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että muutetaan toinen kappale muotoon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei ainakaan tässä vaiheessa kannata paikallisrahan käyttöönoton selvittämistä Helsingin kaupungin toiminnassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki seuraa paikallisrahasta käytävää keskustelua ja osallistuu keskusteluun mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.09.2021 § 230

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 17 muun valtuutetun Helsingin oman paikallisrahan mahdollisuuksien selvittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön muun muassa sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhteisöllisyyttä, vastuullista, yrittäjyyttä ja ympäristövastuuta palvelevan Helsingin oma paikallisraha joko kaupungin toimesta tai muulla tavoin.

Paikallisrahan avulla voidaan vaihtaa palveluja, raaka-aineita, hyödykkeitä, ammattitaitoa ja tietoa tai sillä voidaan tehdä lahjoituksia tai hyväntekeväisyyttä. Käytettävissä olevan tiedon perusteella paikallisraha-järjestelmiä ei ole otettu käyttöön merkittävässä määrin Suomessa. Lähinnä kokeilut ovat liittyneet pienempien kuntien paikallisen elinkeinotoiminnan edistämisyrittämyksiin. Pääkaupunkiseudulla toimii kansainväliseen paikallisraha- ja aikapankkiverkosto CES:iin kuuluva Stadin aikapankki, jonka toiminnassa käytetään tovi-valuutta.

Lähtökohtaisesti aloitteet, joilla aktivoidaan kaupungin roolia paikallisena toimijana, ovat kannatettavia. Paikallisrahan perustaminen vaatisi todennäköisesti uusia hallinnollisia resursseja sekä aiheuttaisi mahdollisesti merkittäviäkin aloitusvaiheen kustannuksia muun muassa tietojärjestelmien osalta. Järjestelmien luonti ja ylläpito eivät kuitenkaan kuulu sosiaali- ja terveystoimen tehtäviin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että esitetyn paikallisrahaselvityksen ei voida katsoa merkittävässä määrin tuovan lisäarvoa sosiaali- ja terveystoimien järjestämiseen kaupunkilaisille, ja ettei mahdollinen nykyisen kaupunkiorganisaation käyttöönotto paikallisraharatkaisu todennäköisesti olisi sellaisenaan käytettävissä tulevan sote-ratkaisun yhteydessä. Sosiaali- ja terveystoimialan osallistuminen paikallisrahaa koskevan selvityksen laatimiseen ei siten ole nykytilanteessa tarkoituksenmukaista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Paikallisrahalla voitaneen edistää ja aktivoida kuntalaisten osallisuutta ja toimijuutta ja tätä kautta lisätä kuntalaisten hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä."

Esittelijä

15.11.2021

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Armi Vaden, talouspäällikkö, puhelin: 310 15970

armi.vaden(a)hel.fi

Jerry Ramstedt, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25678

jerry.ramstedt(a)hel.fi

Kaisa-Maria Poikonen, laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 35202

kaisa-maria.poikonen(a)hel.fi